2024/3097

6.12.2024 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2024/3097 НА СЪВЕТА

от 5 декември 2024 година

в подкрепа на всеобхватната програма за подпомагане на усилията за предотвратяване и борба с незаконния трафик на малки оръжия и леки въоръжения, и конвенционални боеприпаси в Югоизточна Европа

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) Вече няколко десетилетия държавите в Югоизточна Европа са изправени пред значителни рискове и предизвикателства, свързани с дестабилизиращото натрупване и неконтролираното разпространение на незаконни малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ), и конвенционални боеприпаси (КБ). Тези рискове имат по-широки отрицателни последици за Европа като цяло и отвъд нея.

(2) На 19 ноември 2018 г. Съветът прие стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения, и боеприпаси за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“ (наричана по-нататък „стратегията на ЕС за МОЛВ“).

(3) На регионално равнище, със стратегията на ЕС за МОЛВ Съюзът и неговите държави членки се ангажират да подпомагат укрепването на капацитета за правоприлагане с цел да се разкриват, разбиват и забраняват трафикантските мрежи и да се предотвратява достигането на огнестрелните оръжия до терористи и престъпници чрез незаконния пазар.

(4) Както е посочено в заключителния документ от Четвъртата конференция на ООН за преглед на напредъка, постигнат при изпълнението на Програмата за действие за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти, проведена през юни 2024 г. държавите — членки на ООН, поеха ангажимента да засилят по целесъобразност партньорствата и сътрудничеството на всички равнища в предотвратяването и борбата с незаконната търговия с МОЛВ.

(5) През 2000 г. участващите в Организация за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) държави се ангажираха да водят борба с незаконния трафик на МОЛВ във всичките му аспекти. През 2020 г. ОССЕ актуализира своето „Ръководство за най-добри практики относно обезвреждането на малки оръжия и леки въоръжения“, като се отчита значението на осигуряването на необратимо обезвреждане или унищожаване на МОЛВ въз основа на резултатите от Третата конференция на ООН за преглед на напредъка.

(6) Подкрепяният с настоящото решение проект ще отчита други регионални инициативи, по-специално пътната карта за Западните Балкани, работата на Програма на ООН за развитие (ПРООН)/ Център за Югоизточна и Източна Европа за контрол на малките оръжия и леките въоръжения (SEESAC) и съответните дейности на Европейската комисия в Югоизточна Европа, свързани с контрола над въоръженията и незаконния трафик на оръжия.

(7) Преди това подкрепата на дейностите на ОССЕ във връзка с МОЛВ се осъществяваше от Съюза чрез решения 2012/662/ОВППС ([1]), (ОВППС) 2017/1424 ([2]) и (ОВППС) 2019/2009 ([3]) на Съвета.

([1]) Решение 2012/662/ОВППС на Съвета от 25 октомври 2012 г. в подкрепа на дейностите за намаляване на риска от незаконна търговия с малки оръжия и леки въоръжения и прекомерното им натрупване в региона, обхванат от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) (ОВ L 297, 26.10.2012 г., стр. 29).

([2]) Решение (ОВППС) 2017/1424 на Съвета от 4 август 2017 г. в подкрепа на дейностите на ОССЕ за намаляване на риска от незаконен трафик и прекомерно натрупване на малки оръжия и леко въоръжение и на конвенционални боеприпаси в Република Северна Македония и в Грузия (ОВ L 204, 5.8.2017 г., стр. 82).

([3]) Решение (ОВППС) 2019/2009 на Съвета от 2 декември 2019 г. в подкрепа на усилията на Украйна за борба с незаконния трафик на оръжия, боеприпаси и взривни вещества в сътрудничество с ОССЕ (ОВ L 312, 3.12.2019 г., стр. 42).

(8) С Решение (ОВППС) 2021/2133 на Съвета ([4]) бе подкрепена фаза I на проект в подкрепа на всеобхватната програма за подпомагане на усилията за предотвратяване и борба с незаконния трафик на МОЛВ и КБ в Югоизточна Европа. Понастоящем е целесъобразно да се подкрепи фаза II на проекта,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С оглед на изпълнението на стратегия на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения, и боеприпаси за тях („Стратегията на ЕС за МОЛВ“), целта на това решение е да се намалят рисковете, свързани с незаконния трафик и неконтролираното разпространение на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) във, към или от Югоизточна Европа, които подкопават безопасността и сигурността, като възпрепятстват устойчивото изграждане на мира и социално-икономическото развитие, както и като допринасят за нарушаване на обществения ред, подхранват тероризма и престъпното насилие или водят до възобновяване на конфликти.

2. С оглед на постигането на целите, посочени в параграф 1 Съюзът подкрепя действия, *inter alia*, в следните приоритетни области:

а) оказване на съдействие на националните органи на Република Албания с цел намаляване на риска от разпространение и злоупотреба с МОЛВ;

б) преодоляване на рисковете за сигурността и безопасността, свързани с незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях в Босна и Херцеговина;

в) подкрепа за укрепването на капацитета на звеното K9 на полицията на Косово (*) за откриване и конфискация на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества;

г) оказване на съдействие на националните органи на Република Северна Македония за намаляване на риска от разпространение и злоупотреба с МОЛВ;

д) укрепване на капацитета на Министерството на вътрешните работи на Черна гора за по-ефективно намаляване, предотвратяване и противодействие на незаконния трафик и злоупотребата с МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества;

е) преодоляване на рисковете за безопасността и сигурността, свързани с незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях в Сърбия;

ж) засилване на действията на ОССЕ срещу незаконното разпространение на конвенционални боеприпаси и запасите от конвенционални боеприпаси — фаза 3.

3. Бенефициери на проекта, посочен в приложението (наричан по-нататък „проектът“) са органите в Югоизточна Европа, оправомощени и отговарящи за предотвратяването и борбата с незаконния трафик с МОЛВ и КБ.

4. Подробно описание на проекта се съдържа в приложението към настоящото решение.

Член 2

1. За изпълнението на настоящото решение отговаря върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ВП).

2. Техническото изпълнение на проекта се осъществява от секретариата на ОССЕ.

3. Секретариатът на ОССЕ изпълнява задачите си под отговорността на ВП. За тази цел ВП сключва необходимите договорености със секретариата на ОССЕ.

([4]) Решение (ОВППС) 2021/2133 на Съвета от 2 декември 2021 г. в подкрепа на всеобхватната програма за подпомагане на усилията за предотвратяване и борба с незаконния трафик на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и конвенционални боеприпаси в Югоизточна Европа (ОВ L 432, 3.12.2021 г., стр. 36).

(*) Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на финансирания от Съюза проект е 3 763 170 EUR.

2. Разходите, финансирани чрез посочената в параграф 1 референтна сума, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими към общия бюджет на Съюза.

3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел тя сключва необходимото споразумение за финансиране със секретариата на ОССЕ. В споразумението за финансиране се посочва, че секретариатът на ОССЕ трябва да осигурява видимост на приноса на Съюза, съответстваща на неговия размер.

4. Комисията полага усилия да сключи посоченото в параграф 3 споразумение за финансиране във възможно най-кратък срок след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всякакви трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението за финансиране.

Член 4

1. ВП докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни описателни доклади, изготвяни от секретариата на ОССЕ. Тези доклади служат за основа на оценката, извършвана от Съвета.

2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението за финансиране, посочено в член 3, параграф 3. Той обаче изтича шест месеца след датата на влизане на настоящото решение в сила, ако в рамките на този период не бъде сключено споразумение.

Съставено в Брюксел на 5 декември 2024 година.

За Съвета

Председател

CSEPREGHY N.